

1906

2022

**STANDARDY OCHRONY DZIECI
AKADEMII PIŁKI NOŻNEJ
ZAGŁĘBIA SOSNOWIEC
IM. WŁODZIMIERZA MAZURA**

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

ZAGŁĘBIE S.A. UL. KRESOWA 1 41-200 SOSNOWIEC ▾ TEL/FAX: (32) 299-64-40 ▾ SEKRETARIAT@ZAGLEBIE.EU ▾ ZAGLEBIE.EU
SĄD REJONOWY W KATOWICACH-WSCHÓD VII WYDZIAŁ GOSPODARCZY KRS 0000105589 ▾ NIP: 644-30-20-878 ▾ KAPITAŁ ZAKŁADOWY 53 965 800,00 ZŁ, OPŁACONY W CAŁOŚCI

Spis treści

<i>Wstęp</i>	3
<i>Weryfikacja personelu pod kątem bezpieczeństwa dzieci</i>	4
<i>Opracowanie bezpiecznej relacji personel – dziecko</i>	5
<i>Opracowanie ścieżek interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci</i>	13
<i>Procedury</i>	21
<i>Przeszkolenie personelu z zakresu ochrony dzieci</i>	27

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Wstęp

W Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura nacisk kładziony jest na bezpieczeństwo i ochronę dzieci. Osoby pracujące z dziećmi wdrażane są do respektowania i przestrzegania Zasad Polityki Bezpieczeństwa Dzieci PZPN.

Stworzenie Standardów Ochrony Dzieci w Akademii zapewni ujednoczenie systemu zgłaszania ewentualnych nadużyć wobec dzieci oraz jasno określi zasady postępowania w przypadkach podejrzenia wystąpienia nadużyć w środowisku wewnętrznym lub zewnętrznym.

Standardy Ochrony dzieci Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura zostały opracowane na podstawie:

- Polityki Bezpieczeństwa Dzieci Polskiego Związku Piłki Nożnej;
- Rekomendacji Polskiego Związku Piłki Nożnej dotyczących bezpieczeństwa dzieci.

Poniższe standardy wchodzi w życie z dniem 15.02.2024.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Weryfikacja personelu pod kątem bezpieczeństwa dzieci.

Celem bezpieczniejszej rekrutacji kadr jest podjęcie działań, które mają na celu zmniejszenie prawdopodobieństwa zatrudnienia niewłaściwej osoby. W Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura ścieżka rekrutacji składa się z następujących etapów:

1. Zamieszczenie ogłoszenia z ofertą pracy w Akademii. Ogłoszenie określa wymogi stawiane potencjalnym kandydatom.
2. Przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem. Podczas rozmowy zostaje zweryfikowana tożsamość kandydata, jego kwalifikacje, dane osobowe i referencje. Pracodawca podkreśla, że Akademia angażuje się w ochronę dzieci i przedstawia główne wymagania w tym zakresie. W przypadku pozytywnej decyzji pracodawcy każdy pracownik pracujący z dziećmi przed rozpoczęciem pracy musi dostarczyć Zaświadczenie o Niekaralności oraz zostaje zweryfikowany w Rejestrze Sprawców Przystępstwa na Tle Seksualnym.

Zajęcia z dziećmi w Akademii mogą prowadzić wyłącznie osoby, które przedłożą zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego oraz zostaną zweryfikowane w Rejestrze Sprawców Przystępstwa na Tle Seksualnym. Poza trenerami i instruktorami sportu obowiązek przedłożenia zaświadczenia oraz weryfikacji dotyczy także nauczycieli, opiekunów lub wychowawców na obozach dla dzieci, psychologów sportowych oraz wszystkich osób pracujących z dziećmi.

3. Weryfikacja kandydata po przyjęciu. Praca osób mających bezpośredni kontakt z dziećmi zostaje cyklicznie weryfikowana poprzez rozmowy z pracownikiem oraz zawodnikami, obserwację zajęć, organizację zebrań i spotkań wyjaśniających ewentualne pytania i wątpliwości. W trakcie weryfikacji poza aspektem merytorycznym prowadzonych zajęć zwraca się również uwagę na aspekt bezpieczeństwa i ochrony

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

dzieci (m.in. stworzenie bezpiecznej relacji opartej na zaufaniu, dobre praktyki trenerskie, uważność na potrzeby dzieci).

Opracowanie bezpiecznej relacji personel – dziecko.

Stworzenie bezpiecznej relacji z dzieckiem uwarunkowane jest szeregiem czynników, takich jak osobowość i potrzeby dziecka, nastawienie rodziców, poziom zaufania dziecka do osób dorosłych wynikający m.in. z wcześniejszych doświadczeń. Cechy osoby dorosłej, które niewątpliwie sprzyjają nawiązaniu pozytywnej relacji z dzieckiem (pod kątem bezpieczeństwa dzieci) to: spostrzegawczość i wrażliwość na potrzeby dzieci, cierpliwość, pogodne usposobienie, kreatywność, stabilność emocjonalna, wysoka kultura osobista, lojalność, pasja, zaangażowanie, elastyczność w prowadzeniu zajęć, dobre zorganizowanie, umiejętność jednoczenia zespołu i indywidualne podejście do każdego dziecka.

W Akademii w kontekście relacji personel-dziecko nacisk kładziony jest na dobre praktyki trenerskie. Poniższe praktyki dotyczą nie tylko trenerów, ale także każdej osoby dorosłej pracującej z dziećmi.

Przykłady dobrych praktyk trenerskich:

- dawanie dzieciom swoim zachowaniem najlepszego przykładu;
- ustalenie zasad współpracy, z podkreśleniem wagi zachowań sprzyjających współpracy w grupie;
- prowadzenie dialogu z każdym podopiecznym;
- opiekowanie się swoimi zawodnikami tak, jak chciałoby się, żeby ktoś zajmował się naszym dzieckiem;
- traktowanie swoich podopiecznych priorytetowo np. spożywanie przez trenera posiłku dopiero, gdy wszystkie dzieci już go otrzymały;

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

- oparte na pochwalę rozwijanie poczucia ważności i docenienia, szczególnie wśród dzieci zagrożonych dyskryminacją;
- wykorzystywanie potencjału integracyjnego grupy przed treningiem i po treningu: w szatni, na ławce dla rezerwowych i trybunach, gdy dzieci mogą się lepiej poznać;
- zapobieganie i reagowanie na dynamikę związaną z dyskryminacją;
- brak zgody na prześladowanie i dokuczanie innym;
- niedopuszczanie, by wygląd był podstawą do wartościowania dzieci;
- budowanie strojem poczucia wspólnoty zespołu.

Ponadto każda osoba pracująca z dziećmi w Akademii zapoznaje się i zobowiązuje się do przestrzegania Kodeksu Postępowania dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi. Kodeks został stworzony przez PZPN i obejmuje 26 punktów:

Każda osoba pracująca z dziećmi zobowiązuje się:

1. Szanować godność i wartości wszystkich osób biorących udział w rozgrywkach, bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności lub inne.
2. Stosować reguły fair play i zachęcać innych do ich przestrzegania.
3. Reagować i zgłaszać odpowiednim podmiotom obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowania oraz naruszenia Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.
4. Doceniać wysiłek i uczestnictwo zamiast koncentrować się na wydajności i wynikach.
5. Przestrzegać postanowień Polityki Bezpieczeństwa Dzieci PZPN i stawiać dobro i bezpieczeństwo dzieci ponad wszystko.
6. Dawać przykład swoim zachowaniem i być wzorem do naśladowania dla dzieci – obejmuje to niepicie alkoholu, niebranie narkotyków, nieużywanie niewłaściwego, rasistowskiego, homofobicznego lub innego dyskryminującego języka lub zajmowania takich postaw.
7. Reagować na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród dzieci.
8. Komunikować się z dziećmi w sposób konstruktywny, odpowiedni do ich wieku, nigdy ich nie upokarzając.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

9. Nie umniejszać wysiłków dzieci podczas meczów lub treningów i nie obwiniać za przegraną.
10. Nie angażować dzieci do celów osobistych lub finansowych.
11. Nie angażować się w żadne stosunki seksualne z żadnym zawodnikiem/zawodniczką, co obejmuje m.in. niestosowanie seksualnie sugestywnych lub dwuznacznych komentarzy i zachowań względem dziecka.
12. Nie prowokować nieodpowiednich kontaktów z dziećmi, utrzymywać odpowiednie granice w kontaktach z dziećmi.
13. Prowadzić zajęcia dostosowane do umiejętności i wieku dzieci.
14. Współpracować z lekarzami, fizjoterapeutami dla dobra każdego zawodnika.
15. Współpracować z innymi trenerami, opiekunami i nauczycielami dla dobra każdego zawodnika.
16. Nie stosować w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej, w tym kar cielesnych.
17. Stale nadzorować dzieci, każdorazowo upewniać się, że warunki rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju z dziećmi.
18. Szanować prywatność dzieci, np. nie wchodzić pod prysznic i do szatni bez pozwolenia, nie otaczać dzieci osobistą opieką, której dzieci nie potrzebują.
19. Upewnić się, że wszelkie zabiegi fizjoterapeutyczne itd. odbywają się w obecności drugiej osoby dorosłej oraz przy otwartych drzwiach.
20. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, niezależnie od tematu, zapewnić obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka, a rozmowy takie przeprowadzać w otwartych pomieszczeniach.
21. Unikać spędzania czasu z dziećmi na osobności, bez udziału innych dorosłych.
22. Nie angażować się w niewłaściwe korzystanie z mediów społecznościowych, w tym nie wdawać się w prywatne rozmowy z dziećmi w mediach społecznościowych i nigdy nie zamieszczać komentarzy ani nie udostępniać zdjęć i filmów, które mogłyby zagrozić ich dobru lub wyrządzić im krzywdę.
23. Nie publikować zdjęć, filmów ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych lub w

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

mediach społecznościowych klubu, związku, bez zgody zainteresowanych dzieci i ich rodziców.

24. Dzielić się swoimi obawami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony dzieci z koordynatorem ds. bezpieczeństwa dzieci lub z kierownictwem organizacji.

25. Równoważyć potrzebę nadzoru z prawem dzieci do prywatności, np. nie ma konieczności obserwowania dzieci pod prysznicem.

26. Być wyczulonym na wszelkie formy zastraszania lub zagrożenia wynikające z używania telefonów komórkowych przez dzieci np. do robienia zdjęć.

Mając na uwadze, że dzieci trenujące w Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura uczestniczą w różnych obozach oraz wyjazdach każdy opiekun wyjeżdżający z dziećmi zapoznaje się z zasadami obowiązującymi go podczas wyjazdu:

Opiekun podczas wyjazdu/obozu piłkarskiego zobowiązuje się:

1. Dbać o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie dzieci. Oznacza to konieczność wcześniejszego przeprowadzenia oceny ryzyka, obejmującej transport i zakwaterowanie.
2. Komunikować się z rodzicami przed podróżą i podczas wyjazdu. Rodzice powinni znać wszystkie zasady obowiązujące podczas wyjazdu zarówno dzieci, jak i dorosłych.
3. Uzgodnić lub potwierdzić wszystkie niezbędne informacje, takie jak cel podróży, zakwaterowanie, program, szczegóły meczów i treningów, wyposażenia i sprzętu treningowego oraz transportu, oraz upewnić się, że pojazdy są sprawne i bezpieczne.
4. Sprawdzać, czy wszelkie zgody, formularze medyczne i oświadczenia zostały podpisane przez rodziców i dzieci. Zadbać o ubezpieczenie wyjazdu i zgłoszenie odpowiednim instytucjom.
5. Pozyskać informacje co do szczególnych potrzeb dzieci, w tym wymagań medycznych, potrzeb w zakresie dostępu do opieki medycznej lub przyjmowania leków oraz uzyskać numery kontaktowe do rodziców.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

6. Pozyskać informacje co do wymogów dietetycznych dzieci, w tym alergii i nietolerancji pokarmowych.
7. Zapewnić obecność lub dostępność kadry medycznej dla uczestników wyjazdu/obozu piłkarskiego.
8. Sprawdzić, czy dzieci mają wszelkie niezbędne dokumenty podróży lub dokumenty tożsamości.
9. Dopilnować, aby wszystkie dzieci miały przy sobie numery alarmowe w trakcie podróży, np. wpisane w telefon komórkowy.
10. Przebywać z dziećmi i być zawsze świadomym ich miejsca pobytu. Dzieci nie mogą pozostawać bez nadzoru, nawet przez krótki czas.
11. Nie doprowadzać do opuszczenia grupy z dorosłymi, w tym członkami rodziny, chyba że zostało to wcześniej uzgodnione, a zgoda udzielona przez rodzica dziecka.
12. Mieć świadomość co do fizycznych i emocjonalnych potrzeb dzieci oraz pomagać w ich zabezpieczeniu. Upewnić się, że dzieci wiedzą komu mogą zgłaszać swoje obawy lub niewłaściwe zachowania.
13. Przechowywać numery kontaktowe rodziców przez cały czas i niezwłocznie informować rodziców o wszelkich problemach.
14. Zgłaszać wszelkie obawy dotyczące bezpieczeństwa i dobrego samopoczucia dzieci do kierownictwa lub osoby wyznaczonej – odpowiedzialnej za bezpieczeństwo dzieci.
15. Nie pozwalać dzieciom pozostać samemu na noc w pokoju osoby dorosłej (z wyjątkiem członków rodziny – za zgodą rodzica).
16. Zadbać o odpowiednie rozlokowanie pokoi. Cała grupa powinna mieszkać na jednym piętrze, a jeżeli to niemożliwe co najmniej jeden opiekun powinien mieszkać na każdym piętrze zajmowanym przez dzieci. Osoby pełnoletnie nie powinny mieszkać z niepełnoletnimi.
17. Zawodnicy i członkowie sztabu przebywają w osobnych pokojach. Przed wejściem do pokoi zawodników członkowie sztabu powinni zapukać. Sytuacji, w których przełożeni są sami w pokoju z zawodnikiem/zawodniczką należy unikać. Jeśli nie jest to możliwe, drzwi powinny pozostać otwarte.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

18. Zadbać o brak dostępu do alkoholu, substancji niedozwolonych w miejscu przebywania.
19. Zadbać o znajomość zasad i reguł podczas wyjazdu przez wszystkich uczestników, jak również procedur i dróg ewakuacyjnych.
20. W nagłym przypadku natychmiast kontaktować się z rodzicami dziecka i w razie potrzeby zwrócić się o pomoc medyczną.

Każde dziecko trenujące w Akademii zostaje zapoznane ze swoimi prawami oraz z wymaganiami stawianymi wobec niego z związku z przynależeniem do Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura.

Biorąc udział w rozgrywkach piłkarskich **dziecko ma prawo:**

- dobrze się bawić i rozwijać swoje umiejętności piłkarskie;
- czuć się bezpiecznie i szczęśliwie;
- być chronionym przed złym zachowaniem, ze strony dorosłych lub innych dzieci, które sprawiają, że czuje się niekomfortowo lub smutno;
- rozmawiać i być wysłuchanym, zwłaszcza jeśli ma obawy lub nie czuje się bezpiecznie;
- wiedzieć, gdzie udać się po pomoc lub z kim porozmawiać jeśli jest przestraszone lub martwi się o coś;
- być pod opieką, jeśli zdarzy się wypadek lub uraz.

Na podstawie wytycznych PZPN opracowano Kodeks Postępowania dla Dzieci trenujących w Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura:

Jako członek klubu piłkarskiego/uczestnik treningów piłki nożnej/obozu piłkarskiego:

1. Wiem, że opiekunowie są odpowiedzialni za moje bezpieczeństwo i dobro od czasu, gdy pod ich opiekę przekazują mnie rodzice lub opiekunowie prawni, dopóki nie wrócę do domu.
2. Muszę zawsze postępować zgodnie z instrukcjami i radami opiekunów.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

3. Jeśli z jakiegoś powodu nie chcę podążać za grupą, zapytam opiekuna o pozwolenie i o miejsce, gdzie mogę przebywać. Poinformuję opiekunów, jeżeli jest coś, czego potrzebuję, aby móc wziąć udział w organizowanych zajęciach.
4. Podczas obozów piłkarskich lub wycieczek z noclegiem wiem, że będę dzielić pokój z innymi dziećmi, co wcześniej zostanie uzgodnione. Nie będę spać w żadnym innym pokoju.
5. Będę na czas na wszystkie spotkania i zajęcia, nie będę się spóźniać.
6. Będę przestrzegać zasad dotyczących własnego bezpieczeństwa, w tym: a) nie będę spożywać alkoholu; b) nie będę zażywać narkotyków lub innych substancji odurzających; c) nie będę palić.
7. Będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa podczas ruchu pieszego.
8. Będę przestrzegać zasad bezpieczeństwa na akwenach wodnych, w terenie górskim oraz w każdym innym miejscu, gdzie należy zachować szczególną ostrożność.
9. Poinformuję opiekunów o jakichkolwiek problemach zdrowotnych, zmartwieniach, niepokoju lub obawach dotyczących bezpieczeństwa mojego lub innego dziecka.
10. Będę szanować inne dzieci i pomagać im w pełni uczestniczyć w zajęciach, będąc wzorem do naśladowania. Będę dawać przykład, który obejmuje np. niespożywanie alkoholu, niezażywanie narkotyków i innych używek lub nieużywanie obraźliwego lub innego dyskryminującego języka.
11. Będę szanować prawa, godność i wartość każdego uczestnika oraz innych zaangażowanych osób.
12. Nie będę używać słów i wykonywać gestów prowokujących seksualnie.
13. Nie będę uderzać ani w żaden inny sposób fizycznie atakować, osób biorących udział w zajęciach lub działać w jakikolwiek sposób, który mógłby zawstydzić, upokorzyć, zastraszyć, umniejszyć lub poniżyć inne dzieci.
14. Będę szanować mojego trenera, kolegów z drużyny, drużynę przeciwną oraz sędziów.
15. Będę grać uczciwie i godnie znosić porażki.
16. Będę informować kierownika drużyny/trenera o wszelkich kontuzjach i stanie zdrowia przed lub w trakcie zajęć.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

17. Nie będę znęcać się i nie będę wszczynać bójek czy celowo krzywdzić innych, jak np.: a) Używanie podłych słów by ranić innych lub rozprzestrzeniać plotki na ich temat; b) Celowe wykluczanie kogoś; c) Używanie mediów społecznościowych w niewłaściwy sposób, np. umieszczanie złośliwych, krzywdzących komentarzy lub zdjęć w celu zranienia lub zasmucenia kogoś; d) Przeklinanie i mówienie brzydko o kimś, do kogoś; e) Walczenie fizycznie i ranienie innych.

18. Będę zgłaszać nękanie, jeżeli zauważę, że zdarza się mnie lub komuś.

W Akademii zatrudniony jest psycholog sportowy, który interweniuje w przypadku wystąpienia nagłych i trudnych sytuacji oraz pomaga w spełnianiu wyżej wymienionych standardów. W razie potrzeby przeprowadza rozmowy z dziećmi, rodzicami, trenerami. Dzieci trenujące w Akademii dostają informację, że w razie jakichkolwiek problemów lub potrzeby rozmowy mogą zgłosić się do psychologa, trenera lub innej osoby dorosłej.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Opracowanie ścieżek interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci

Wszelkie działania zapobiegawcze i ochronne są kluczowe. Celem jest bowiem zawsze ochrona dzieci i uniknięcie sytuacji, które naruszają ich bezpieczeństwo. Jednak nie można wykluczyć, że mimo powzięcia wszelkich środków, do takich sytuacji niestety dojdzie. Niezwykle istotne jest zatem, żeby umieć takie zdarzenia rozpoznać, zidentyfikować, zaklasyfikować i co najważniejsze w odpowiedni sposób zareagować. Pamiętajmy, żeby nigdy nie ignorować sygnałów, które daje dziecko, ale też racjonalnie ocenić sytuację, a najlepiej – przekazać ją w ręce specjalistów. Nasza reakcja zawsze powinna mieć na uwadze dobro dziecka i jego ochronę również w środowisku pozasportowym. Niezwłocznie zgłaszać należy nie tylko nadużycia które stanowią przestępstwo, ale również zachowania, które mogą stanowić naruszenie np. kodeksów postępowania. Interes dziecka powinien być nadrzędny, wymagający priorytetowego traktowania w porównaniu z interesem innych osób fizycznych i prawnych.

Wyróżniamy następujące formy nadużyć:

a) Przemoc fizyczna.

Przemoc fizyczna jest często najłatwiej rozpoznawalną formą nadużyć. Może przejawiać się m.in. w uderzeniu, potrząsaniu, szczypaniu, gryzieniu, podduszaniu lub innym działaniu, które powoduje obrażenia fizyczne, pozostawia ślady lub powoduje ból.

Przykłady w piłce nożnej: 1 uderzanie dziecka przez trenera, ponieważ nie słucha, przeszkadza w treningu; 2 popychanie; 3 zachęcanie dzieci do agresywnej zabawy, bez względu na ryzyko zranienia siebie lub innych osób.

b) Wykorzystywanie seksualne.

Wykorzystywanie seksualne to każdy rodzaj kontaktu seksualnego między osobą dorosłą, a małoletnią, tj. młodszą niż 18 lat, a także między znacznie starszym dzieckiem, a młodszym dzieckiem. Niedopuszczalne jest także robienie nieprzyzwoitych zdjęć dzieciom, angażowanie dzieci w oglądanie takich zdjęć lub czynności seksualnych oraz zachęcanie dzieci do

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

zachowywania się w sposób niewłaściwy seksualnie. Komentarze o charakterze seksualnym pod adresem innych osób są również formą wykorzystywania seksualnego. Nawet jeśli osoba poniżej 18. roku życia wyraża zgodę na czynność seksualną, to nadal zachowanie spełnia przesłanki wykorzystywania, z uwagi m.in. na możliwą nierównowagę relacji pomiędzy osobami zaangażowanymi, związaną z różnicą wieku, doświadczenia życiowego, czy też podporządkowaniem wynikającym z pełnionych funkcji. Jakakolwiek czynność seksualna z osobą poniżej 15. roku życia jest zawsze przestępstwem, nawet przy hipotetycznej „zgodzie” dziecka – taka zgoda nie ma mocy prawnej.

Przykłady w piłce nożnej: 1 fotografowanie nagich lub przebierających się dzieci w szatni; 2 rozpoczęcie relacji seksualnej z zawodnikiem; 3 komentowanie tego, jak jest „dobrze rozwinięta” fizycznie dziewczynka grająca w piłkę nożną; 4 wymaganie od dziecka kontaktu fizycznego wykraczającego poza potrzeby gry, twierdząc, że służy to dobru zawodnika.

c) Przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna.

Przemoc emocjonalna ma miejsce, gdy osoba dorosła nieustannie krytykuje dziecko, grozi mu lub je wyklucza z pewnych aktywności, obniżając jego poczucie wartości. Trener czy opiekun to osoby znaczące w życiu dziecka, będące dla niego autorytetem sportowym i wzorem zachowania. Konstruktynna krytyka nie jest zabroniona. Konstruktynna krytyka jest ważna dla nauki, rozwoju i doskonalenia dzieci. Podobnie, żarty i śmiech pomagają tworzyć więzi między ludźmi i poczucie wspólnoty. Różnica pomiędzy przemocą psychiczną, a krytyką polega na tym, iż w przemocy psychicznej wykorzystywanie emocjonalne idzie za daleko. Krytyka przestaje być motywująca, a żarty nie są śmieszne. Przemoc emocjonalna może ranić i powodować szkody, podobnie jak przemoc fizyczna.

Przykłady w piłce nożnej: 1 krzyczenie na dziecko i używanie języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzenia sportowego; 2 naśmiewanie się z dziecka i zachęcanie do tego innych zawodników; 3 faworyzowanie w zespole, tak że niektóre dzieci czują się wykluczone; 4 karanie nadmiernym wysiłkiem fizycznym.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

d) Zaniedbanie.

Zaniedbanie ma miejsce, gdy dorosły nie zapewnia wystarczającego wsparcia emocjonalnego lub umyślnie i konsekwentnie nie zwraca uwagi na dziecko. Zaniedbanie występuje również wtedy, gdy nie zapewnia się dziecku realizacji podstawowych potrzeb, np. nie otrzymuje wystarczającej ilości jedzenia, ubrania, opieki medycznej lub nadzoru.

Przykłady w piłce nożnej: 1 brak wiedzy opiekunów, gdzie znajdują się dzieci podczas obozów piłkarskich lub meczów wyjazdowych; 2 niezapewnienie napojów lub niepozwalanie dzieciom na zaspokojenie pragnienia podczas treningu; 3 w celu dojazdu dzieci na rozgrywki, korzystanie z transportu, który nie spełnia wymogów bezpieczeństwa.

e) Prześladowanie.

Chociaż znęcanie się zwykle uważa się za akt dorosłego wobec dziecka, nadużycia mogą pochodzić także od rówieśników. Przemoc dziecka wobec innego dziecka często jest nazywana prześladowaniem. Prześladowanie może przybierać różne formy. Obejmuje działania fizyczne, takie jak uderzanie, uszkodzenia lub kradzież mienia, aktywność online - obraźliwe wiadomości, komentarze, posty lub zdjęcia zamieszczane w mediach społecznościowych, akty słowne, takie jak przezywanie. Prześladowanie może być oparte na kryterium płci, pochodzenia etnicznego, seksualności, niepełnosprawności lub poziomie umiejętności sportowych. Dorośli czasami lekceważą prześladowanie, myśląc, że przynosi mniej doniosłe skutki, ponieważ występuje między dziećmi. Jednak prześladowanie może powodować znaczne szkody. Z tego powodu ważne jest, aby tworzyć atmosferę, w której wszyscy wiedzą, że prześladowanie nie jest i nie będzie tolerowane i należy na nie reagować, gdy tylko się rozpocznie.

Inne formy nadużyć, takie jak dyskryminacja, wykorzystywanie i przemoc, znęcanie się dorosłych nad dziećmi, jak i dzieci wzajemnie nad sobą, mimo pewnych odrębności, należą do głównych kategorii nadużyć.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Rozpoznawanie nadużyć

Rozpoznanie nadużycia nie zawsze jest łatwe. Czasami o nadużyciu donoszą naoczni świadkowie lub jest ono ujawniane np. przez inne dziecko lub dorosłego. Często pojawiają się wskazówki w postaci wątpliwych zachowań. Nie wolno lekceważyć takich doniesień lub znaków, należy je weryfikować i monitorować.

Niepokojące zachowania dzieci, które powinny zwrócić uwagę w kontekście ewentualnych nadużyć:

- dziecko ma niewyjaśnione obrażenia fizyczne, w tym siniaki i rany, takie jak oparzenia papierosem, blizny po samookaleczeniu lub ból podczas chodzenia;
- dziecko cierpi na niewyjaśnione i często powracające choroby np. zaburzenia żołądkowe, trudności z jedzeniem;
- dziecko nagle zmienia zachowanie lub nastrój, np. staje się agresywne, wycofane lub nieśmiałe;
- dziecko unika pewnych sytuacji lub osób;
- dziecko staje się bardzo skryte np. przestaje dzielić się tym, co dzieje się w jego życiu lub nagle milknie, kiedy pojawiają się dorośli;
- dziecko stale mówi o sobie źle, np. że jest bezwartościowe lub bezużyteczne;
- dziecko wydaje się być odizolowane lub nie integruje się z innymi w zespole;
- dziecko mówi, że ono lub jego koledzy z drużyny są wykorzystywani lub krzywdzeni.

Niepokojące zachowania dorosłych, które powinny zwrócić uwagę w kontekście ewentualnych nadużyć wobec dzieci:

- osoba dorosła wyróżnia jedno lub więcej dzieci, zarówno faworyzując, jak i karząc;
- osoba dorosła dąży do osiągnięcia wyniku, nie zważając na to, czy dziecko jest szczęśliwe i ma dobre samopoczucie;
- osoba dorosła wyraża się negatywnie i krytycznie wobec dziecka;
- osoba dorosła używa nieodpowiedniego języka, np. omawia wygląd fizyczny dziecka w sposób seksualny;

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

- osoba dorosła używa wulgaryzmów w obecności dzieci;
- osoba dorosła nie troszczy się o dzieci, co robią lub gdzie przebywają;
- osoba dorosła nie postępuje zgodnie z wytycznymi i kodeksami postępowania, m.in. kodeksem dla trenerów, opiekunów, wolontariuszy i innych osób pracujących z dziećmi.

Podstawy do obaw o nadużycie mogą istnieć gdy:

- Otrzymamy relację od osoby, która widziała wykorzystywane dziecko.
- Zaobserwujemy lub otrzymamy dowody, takie jak niewyjaśnione obrażenia fizyczne lub zachowanie, które może być konsekwencją nadużycia, np. dziecko jest wycofane i bardzo spokojne, kiedy zazwyczaj takie nie jest.
- Dziecko wskaże (lub ujawni), że było maltretowane. Pamiętajmy, że dzieci rzadko mówią o tym, że są maltretowane i często nie wiedzą, co zrobić lub gdzie udać się po pomoc.

Dzieciom bardzo trudno jest mówić o możliwym nadużyciu, dlatego należy być czujnym w wychwytywaniu oznak.

Wskaźniki fizyczne i behawioralne znęcania się:

- a) Nadużycia fizyczne: zadrapania, ślady ugryzień lub siniaki, oparzenia, np. papierosowe, nieleczone urazy, złamane kości, tendencje do samookaleczania, ciągłe próby ucieczki, agresja lub wycofanie, strach przed powrotem do domu, nieuzasadniony strach przed dorosłymi.
- b) Nadużycia emocjonalne: nagłe zaburzenia mowy, moczenie i brudzenie łóżka, oznaki samookaleczenia, słabe relacje z rówieśnikami, zachowanie wymagające uwagi, kołysanie, ssanie kciuka, strach przed zmianami, chroniczna ucieczka.
- c) Zaniedbywanie: ciągły głód, narażenie na niebezpieczeństwo, brak nadzoru, nieodpowiednie/niewłaściwe ubranie, niedostateczna higiena, nieleczone choroby, zmęczenie, bezradność, słabe relacje z rówieśnikami, niskie poczucie własnej wartości, kompulsywne kradzieże, żebranie.
- d) Nadużycia seksualne: dziecko może skarżyć się na bolesność, ból lub krwawienie w swoich “częściach intymnych”, składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

dzieciom, ból przy oddawaniu moczu, trudności w chodzeniu lub siedzeniu, anoreksja/bulimia, nadużywanie substancji/narkotyków, depresja, nieodpowiedni język i/lub wiedza seksualna nieadekwatna do wieku, składanie propozycji seksualnych dorosłym lub innym dzieciom, niska samoocena, strach przed ciemnością, niechęć do zbliżania się do kogokolwiek.

Informacje ujawniane przez dzieci należy zawsze traktować poważnie. Co najważniejsze, należy natychmiast skontaktować się z odpowiednimi instytucjami, jeśli dziecko jest w bezpośrednim niebezpieczeństwie.

Organy i instytucje

1. Policja.

Do zadań policji, zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o policji, należy ochrona życia i zdrowia ludzi, organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Policja ma obowiązek reagowania w sytuacji zagrożenia życia, zdrowia i bezpieczeństwa dzieci oraz stwierdzenia przestępstwa wobec dziecka. W tym celu policja m.in. wszczyna procedurę Niebieskiej Karty, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów oraz Wytycznymi i Wyjaśnieniami Komendanta Głównego Policji oraz interweniuje w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego, w związku z przemocą w rodzinie.

2. Prokuratura.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje zadania dla prokuratury, a wśród nich współpracę z podmiotami, które są elementami systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prokurator rejonowy może wydelegować prokuratora do współpracy z organami administracji samorządowej, do uczestnictwa w zespole interdyscyplinarnym czy też pracy w grupach roboczych. Ponadto prokuratura jest podstawowym organem prowadzącym postępowanie przygotowawcze (tj. postępowanie karne na etapie przed skierowaniem aktu oskarżenia do sądu). Niektóre sprawy przekazywane są do prowadzenia policji decyzją prokuratora.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

3. Placówki oświatowe.

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkołę do wspomagania wychowawczej roli rodziny, oraz do zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka przed krzywdzeniem jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny mają możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, jest ofiarą przemocy lub przestępstwa, szkoła powinna powziąć kroki wynikające z ustawy. Obowiązki w tym zakresie ciążyą na nauczycielach, wychowawcy klasy, pedagogu i dyrektorze szkoły.

4. Pomoc społeczna.

Jednym z ustawowych zadań pomocy społecznej jest opieka nad dzieckiem i rodziną. W zakresie pomocy ustawa nakłada szereg obowiązków na pracowników pomocy społecznej. Powinni oni wspierać rodziny mające trudności w wypełnianiu przez nich zadań jako rodziny np. w formie poradnictwa rodzinnego. Realizując prawo dziecka do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, pracownik pomocy społecznej mający podejrzenie krzywdzenia dziecka przeprowadza m.in. rodzinny wywiad środowiskowy, sporządza notatkę służbową, w razie stwierdzenia przemocy w rodzinie wypełnia formularz „Pomoc społeczna– Niebieska Karta”. Po stwierdzeniu przemocy wobec dziecka składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich lub zawiadamia stosowne organy o możliwości popełnienia przestępstwa. Pracownik socjalny (jeden z zawodów pracujących w ośrodkach pomocy społecznej) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia dziecka w związku z przemocą domową ma również prawo odebrać je z rodziny, w której do przemocy dochodzi.

Osoby i organizacje kontaktowe:

- a) Prezes Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura: Adrian Barański.
- b) Koordynator Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura ds. bezpieczeństwa dzieci: Zofia Byszewska.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

- c) Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka- telefon: 0 800 12 12 12 (numer bezpłatny).
- d) Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę- telefon: 116 111 – numer bezpłatny.
- e) Telefon dla rodziców, nauczycieli i innych profesjonalistów pracujących z dziećmi oferujących poradnictwo prawne i psychologiczne w zakresie interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka, a także pomocy psychologicznej dziecku przeżywającym trudności prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę: 800 100 100 (numer bezpłatny).
- f) Komitet Ochrony Praw Dziecka- telefon: 22 626 94 19.
- g) Najbliższy ośrodek pomocy społecznej.
- h) Policja – telefon: 997.
- i) Numer alarmowy: 112.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Procedury

Procedura interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (środowisko wewnętrzne)

1. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, każdy ma obowiązek wypełnienia formularza zgłoszenia incydentu (załącznik nr 1) i przekazania uzyskanej informacji zarządowi organizacji lub koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci.
2. Interwencja prowadzona jest przez koordynatora ds. bezpieczeństwa dzieci we współpracy z zarządem organizacji.
3. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem, o ile ich obecność będzie służyła ochronie najlepszego interesu dziecka.
4. Zarząd organizacji informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
5. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, zarząd organizacji składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wnioski o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. Kluczowa jest treść pisma, a nie jego tytuł bądź forma.
6. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się notatkę służbową (kartę interwencji – załącznik nr 2), która zawiera: dane osoby przyjmującej zgłoszenie incydentu (imię i nazwisko, dane kontaktowe, stanowisko), rodzaj i formę nadużycia, dodatkowe istotne informacje (np. krótki opis sytuacji, okoliczności zgłoszenia incydentu), powzięte działania. Notatkę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez organizację.
7. Wszyscy pracownicy organizacji i inne osoby, które powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

8. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
9. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika/ współpracownika organizacji osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy. O zdarzeniu informuje się koordynatora Akademii ds. bezpieczeństwa dzieci, który przekazuje organizacji wytyczne i zalecenia.
2. Osoby do kontaktu (koordynator Akademii ds. bezpieczeństwa dzieci, zarząd organizacji) przeprowadzają rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Starają się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane (notatka służbowa – karta interwencji).
3. Zorganizowane zostaje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje się informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, kierownictwo organizacji składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa we właściwej miejscowo jednostce policji lub prokuratury.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

5. W przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, kierownictwo organizacji powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika/ współpracownika podejrzewanego o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez organizację, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren organizacji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

Krzywdzenie rówieśnicze

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w organizacji (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (notatka służbowa). Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji. Koordynator Akademii ds. bezpieczeństwa dzieci przekazuje organizacji wytyczne i zalecenia.
2. Wspólnie z rodzicami/opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z rodzicami/opiekunami dziecka poddawany krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
5. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
6. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka (środowisko zewnętrzne)

1. W przypadku powzięcia podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub inną osobę, każdy ma obowiązek sporządzenia formularza zgłoszenia incydentu i przekazania uzyskanej informacji koordynatorowi ds. bezpieczeństwa dzieci lub zarządowi organizacji.
2. Interwencja prowadzona jest przez koordynatora Akademii ds. bezpieczeństwa dzieci we współpracy z zarządem organizacji.
3. Do udziału w interwencji można doprosić specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z dzieckiem o trudnych doświadczeniach.
4. Zarząd organizacji informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

5. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, zarząd organizacji składa zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka do instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym, ewentualnie zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji, wniosek o wgląd w sytuację dziecka do ośrodka pomocy społecznej, wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego. Kluczowa jest treść pisma, a nie jego tytuł bądź forma.
6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
7. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się notatkę służbową (kartę interwencji). Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez organizację.
8. Każdy, kto powziął informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, jest zobowiązany do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
9. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 999 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje osoba, która pierwsza powzięła informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów bądź przez inne osoby trzecie

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka ze strony rodziców/opiekunów bądź przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), koordynator Akademii ds. bezpieczeństwa dzieci lub kierownictwo organizacji przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Starają się oni ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane w notatce służbowej (karta interwencji).

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

2. Organizowane jest spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo kierownictwo organizacji sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź - w przypadku przemocy i zaniedbania - konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Przeszkolenie personelu z zakresu ochrony dzieci

Każda z osób pracujących z dziećmi w Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura przed wdrożeniem Standardów Ochrony Dzieci została przeszkolona z zakresu informacji w nich zawartych. Każda osoba pracująca z dziećmi zobowiązała się do przestrzegania powyższych standardów i procedur.

Każda osoba pracująca z dziećmi dysponuje numerami kontaktowymi do koordynatora Akademii ds. bezpieczeństwa dzieci oraz do Prezesa Akademii. Są oni dostępni w razie wystąpienia pytań lub wątpliwości.

„Twoim obowiązkiem nie jest decydowanie o tym, czy doszło do złej praktyki lub nadużycia. Twoim obowiązkiem jest zgłaszanie wszelkich obaw i podejrzeń do koordynatora ds. bezpieczeństwa, zarządu organizacji lub do odpowiednich służb.”

„Nie do Ciebie należy decyzja, czy doszło do nadużycia. TWOIM OBOWIĄZKIEM JEST ZGŁOSZENIE TEGO FAKTU.”

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 1 – formularz zgłoszenia incydentu w związku z bezpieczeństwem dzieci
(nadużycie wobec dziecka)

Dane osoby¹ zgłaszającej incydent

Imię i nazwisko _____

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail

_____

Związek osoby zgłaszającej z klubem, związkiem lub innym podmiotem piłkarskim
 np. rodzic dziecka będącego członkiem klubu piłkarskiego

_____

Dane _____ dziecka, _____ imię, _____ nazwisko, _____ wiek,
 adres. _____

Dane rodziców, opiekunów prawnych dziecka – imiona, nazwiska, adres, numer telefonu.

_____

Czy zgłaszasz bezpośrednie ujawnienie, swoje własne obawy lub obawy zgłoszone przez kogoś innego? _____

W przypadku zgłaszania obaw zgłoszonych przez kogoś innego, proszę podać:

a) jego/jej imię i nazwisko _____

b) stanowisko _____

c) numer telefonu i e-mail _____

Opis incydentu

Data i miejsce wystąpienia _____

Czas trwania _____

Data, miejsce i okoliczności wykrycia _____

_____

¹ Może pozostać anonimowa

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Rodzaj zgłaszanego nadużycia

- przemoc fizyczna
- wykorzystywanie seksualne
- przemoc emocjonalna, psychiczna lub werbalna
- zaniedbanie
- prześladowanie
- inne, _____

Forma zgłaszanego nadużycia

- kontuzje
- nacisk na wygraną
- kontakty fizyczne
- bliskie relacje z osobami dorosłymi
- dyskryminacja
- treści obraźliwe
- kradzież mienia
- cyberprzemoc
- inna, _____

Osoby uczestniczące w incydencie, tj. osoby dokonujące nadużycia i wobec których nadużycie zostało dokonane oraz świadkowie zdarzenia:

_____

Przebieg incydentu _____

Zachowanie lub zaobserwowane u dziecka objawy:

_____

Szczegóły rozmowy z dzieckiem/dziećmi jeżeli miały miejsce: _____

Czy zdarzenia zostało zgłoszone do organów administracji, agencji, innych podmiotów:

Jeżeli tak, do jakich, dane osoby która przyjęła zgłoszenie: _____

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 2 – karta interwencji / formularz przyjęcia zgłoszenia i plan działań następczych

Dane osoby przyjmującej zgłoszenie incydentu

Imię i nazwisko _____

Dane kontaktowe, tj. nr telefonu, adres e-mail _____

Stanowisko _____

Rodzaj i forma nadużycia _____

Dodatkowe istotne informacje, np. okoliczności zgłoszenia incydentu _____

Powzięte działania _____

Planowane działania następcze, tj. działania na rzecz włączenia dodatkowych środków ochrony dzieci w klubie, związku lub innym podmiocie piłkarskim oraz zmiany w procedurach.

Formularz powinien służyć do oceny skuteczności procedur i procesów zabezpieczających, wskazania, czy podejmowane działania zapobiegawcze działają ograniczająco na częstotliwość wystąpienia nadużyć i zmniejszenie krzywdy lub szkody, a ryzyko jest identyfikowane i minimalizowane. Formularza należy użyć także jako podstawy do opracowania planu działania w celu poprawy praktyk ochronnych i monitorowania postępów.

Wszelkie zgłoszenia powinny być rejestrowane i bezpiecznie przechowywane oraz przekazane Koordynatorowi PZPN ds. bezpieczeństwa dzieci, ochronadzieci@pzpn.pl.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 3 – zgoda na udział dziecka w treningach

Zgoda rodziców/opiekunów na udział dziecka w zajęciach sportowych

.....

.....

.... imię i nazwisko rodzica/opiekuna

imię i nazwisko dziecka

.....

Adres dziecka

PESEL dziecka

.....

tel. kontaktowy

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Oświadczenie

Wyrażam zgodę na udział syna/córki..... w zajęciach piłki nożnej w Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec, im. Włodzimierza Mazura.

Jednocześnie zaświadczam, że dziecko nie ma przeciwwskazań zdrowotnych i medycznych na udział w zajęciach.

Wyrażam zgodę na przeprowadzenie wszelkich niezbędnych zabiegów w stanach zagrażających życiu lub zdrowiu mojego dziecka. Jako rodzic (prawny opiekun) zabezpieczę dziecku bezpieczną drogę na zajęcia i jego powrót do domu.

Wyrażamy zgodę na przetwarzanie – publikowanie na stronach internetowych organizatora danych osobowych, zdjęć z zajęć.

.....
data

.....
podpis rodzica/opiekuna

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 4 – zgoda rodziców na udział dziecka w indywidualnych spotkaniach z psychologiem sportowym

.....
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y wyrażam zgodę na udział mojego syna/mojej córki .....

..... w indywidualnych spotkaniach z psychologiem sportowym

Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura.

.....
podpis

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 5 – zgoda rodziców na udział dziecka w zajęciach grupowych, prowadzonych przez psychologa sportowego

.....
miejsowość i data

OŚWIADCZENIE

Ja niżej podpisana/y wyrażam zgodę na udział mojego syna/mojej córki .....
..... w zajęciach grupowych, prowadzonych przez psychologa
sportowego Akademii Piłkarskiej Zagłębia Sosnowiec im. Włodzimierza Mazura.

.....
podpis

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 6 - ZASADY KORZYSTANIA Z SZATNI I ŁAZIENEK: PRYWATNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek: Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek pozwolą zmniejszyć ryzyko niewłaściwego zachowania lub nadużycia. Dzieci są szczególnie narażone w tych okolicznościach.

Ogólne zasady korzystania z szatni i łazienek:

- 1 Należy sprawdzić, jakie są warunki sanitarne, oraz czy łazienki są przeznaczone do wyłącznego użytku dzieci, czy też są udostępniane publicznie.
- 2 Jeżeli zarówno dorośli, jak i dzieci korzystają z pryszniców lub toalet, powinno zapewnić się oddzielny dostęp do tych miejsc.
- 3 W przypadku zajęć koedukacyjnych muszą być dostępne osobne łazienki i szatnie.
- 4 Należy zachęcać dzieci do dbania o higienę.
- 5 Trenerzy lub opiekunowie nie mogą przebierać się ani brać pryszniców w tym samym czasie co dzieci korzystające z tych samych pomieszczeń, ani pod żadnym pozorem nie powinni przebierać się w obecności dzieci.
- 6 Korzystanie z telefonów komórkowych lub sprzętu z funkcją nagrywania wideo przez trenerów lub opiekunów nie powinno być dozwolone w szatniach. Dzieci powinny być zniechęcane do korzystania z telefonów, można to także uzgodnić na podstawie klubowych kodeksów postępowania. Jeśli dzieci mogą korzystać z telefonów, powinny otrzymać informacje dotyczące bezpiecznego i akceptowalnego użytkowania.
- 7 Rodzice powinni być poinformowani o braku możliwości wchodzenia do przebieralni, chyba że jest to absolutnie konieczne. W takich okolicznościach tylko rodzic tej samej płci co dzieci, może wejść do szatni i powinien wcześniej poinformować o tym zamiarze trenera. Co najmniej jeden członek personelu trenerskiego tej samej płci co dzieci powinien towarzyszyć rodzicowi.
- 8 Trenerzy lub opiekunowie, zwłaszcza płci przeciwnej, nie powinni znajdować się w szatni, gdy dzieci są rozebrane.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

9 W sytuacjach, w których dzieci muszą dzielić łazienki lub szatnię z osobami dorosłymi, ryzyko należy zminimalizować poprzez oddzielnie przestrzni lub wyznaczenie godzin tylko dla dzieci.

10 Rodzice mogą nadzorować własne dzieci lub, za zgodą klubu, inne dzieci. Podczas nadzorowania innych dzieci ważne jest, aby upewnić się, że rodzice zrozumieli kodeks postępowania dla rodziców/opiekunów prawnych oraz innych osób pracujących z dziećmi i zapoznali się z zasadami korzystania z szatni i łazienek.

11 Jeżeli dziecko czuje się niekomfortowo, przebierając się lub biorąc prysznic w miejscu dzielonym z zespołem, nie należy wywierać na nim presji, aby to zrobiło. Zamiast tego należy je zachęcać do robienia tego w domu.

12 Jeśli dzieci z niepełnosprawnością muszą korzystać z pomieszczeń, należy się upewnić, że są one dostępne i że dziecko z niepełnosprawnością i jego opiekun są zaangażowani w podejmowanie decyzji, czy i jak należy im pomóc. Upewnij się, że dziecko jest w stanie wyrazić zgodę na oferowaną pomoc.

13 W przypadku braku miejsca i możliwości przebrania się, dzieci i ich rodzice lub opiekunowie powinni być o tym poinformowani przed meczem ze wskazaniem, by dokonali alternatywnych ustaleń i zabrali odpowiednią dodatkową odzież.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!

Załącznik nr 7 – zasady współpracy z mediami

W przypadku utrwalania w formie zdjęć lub nagrań treningów, meczów lub obozów piłkarskich, istotne jest przestrzeganie poniższych reguł i wskazówek, które mogą pomóc w ochronie dzieci i zapewnić im prywatność oraz bezpieczeństwo. Należy

1 Upewnić się, że rodzice i dzieci wyrażają zgodę na utrwalenie ich wizerunku w postaci zdjęć oraz filmów i jego wykorzystanie oraz zidentyfikować dzieci, wobec których zgody nie uzyskano.

2 Informować media, że klub, związek lub inny podmiot piłkarski ma na celu stworzenie bezpiecznego i przyjemnego środowiska dla wszystkich dzieci oraz wyjaśnić zobowiązanie do ochrony i stosowania Polityki Bezpieczeństwa Dzieci.

3 Wskazać, że nie należy fotografować dzieci w sytuacjach, które mogą być postrzegane jako służące wykorzystaniu lub wyrządzeniu im krzywdy, np. dzieci przebierające się w szatniach.

4 Dzieci nigdy nie powinny być przedstawiane w sposób poniżający, niesmaczny lub prowokacyjny. Przed wykonaniem zdjęcia, nagrania powinno się upewnić, że wszyscy są odpowiednio ubrani.

5 Wskazać miejsca o ograniczonym dostępie i zobowiązać media do przestrzegania zasad prywatności.

6 Poinstruować media, żeby w żadnym wypadku nie wchodziły do szatni lub do łazienek, gdy korzystają z nich dzieci.

7 Podkreślić zakaz udostępniania informacji zawierających dane osobowe dzieci bez uzyskania stosownych zgód ani szczegółowych informacji osobistych, które mogłyby zidentyfikować dziecko, np. jego adresu domowego, adresu e-mail lub numeru telefonu.

8 Uniemożliwić dostęp bez nadzoru lub jednoosobowe sesje fotograficzne lub wideo z osobami poniżej 18 roku życia. Co najmniej jeden pracownik oraz przynajmniej jeden członek personelu lub rodzice bądź opiekunowie dziecka powinni uczestniczyć w każdej indywidualnej sesji fotograficznej lub sesji wideo.

BYŁO, JEST I BĘDZIE! ZAWSZE ZAGŁĘBIE!